

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDÜS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A Daily Chronicle Tisza Istvánról

— Egy angol publicista impresszió. —

Donald, a „Daily Chronicle” főszerkesztője Budapesten jártában fölkereste Tisza István gróf miniszterelnököt és Teleszky János pénzügyminisztert, hogy a magyar helyzetről tájékoztató képet szerezzen magának. Donald fantáziáját már Bécsben nagyon fölcsigázták, saját bevallása szerint mindenütt azt hallotta, hogy majd meglátja, milyen ember az a Tisza, milyen erős ember, az eszmék embere, Ausztria-Magyarországban övé a jövő, még messzire viszi. Ugy látszik, hogy nem érte csalódás, mert Tiszánál való látogatásáról a legmelegebb hangon nyilatkozik.

Kiemeli Tisza grófnak államférfiúi kvalitásait és nagy műveltségét, amellyel a magyar politikai helyzetet az általános európai helyzet keretében megítéli és politikáját mindenkor e magasabb szempontok által irányítja. Történeti visszapiantást vet az angol újságíró Magyarország politikai multjára is és kiemeli, hogy az a párt, melynek élén Tisza István gróf ma a helyzetet uralja, mikor az ország jól felfogott érdekei által vezetett magát és azt a céltudatos, okos irányzatot követi, amely Tisza Kálmán uralmát tizenöt esztendőre tudta biztosítani. Donaldnak az az impressziója, hogy Tisza István uralma nem lesz kisebb tartamu és uralma alatt az országot meg fogja erősíteni.

Nagy elismeréssel szól a cikk arról, hogy Tisza István gróf az angol liberálizmust a gladstoni liberálizmus értelmében értékeli és ezt becsebbnek tartja a mai liberálizmusnál. Mindazokra a kérdésekre, amelyek Magyarország gazdasági és szociális reformmunkájára vonatkoznak, Tisza István gróf annvira kielégítő választ adott az angol újságírónak, hogy ez a legnagyobb megnyugvással látja az ország ezirányú fejlődésének biztosítékait is. Természetesen hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a szociális reformterekvéseknek olyan tempóját nem követheti, még Magyarország, mint aminőt Anglia ezirányú haladása mutat, de viszont mindaz, ami gazdasági életünk megerősítését biztosíthatja, az előkészítésnek olyan stádiumában van, hogy amikor megérett az ország a gyorsabb tempójú haladásra, egyszerűen átveheti a gazdasági életünk társadalmi szervei által nyújtott szerkezeteket, amennyiben például a birtokpolitikánk terén a hitelintézeteink nyújtanak olyan előnyöket, amelyek ma még általam kezdés által nem nyújthatók. Tisza sajnálattal szól arról, hogy a háboru haderőnk fegyverkezésében erősebb tempót diktált, de viszont az a véleménye az angol újságírónak, hogy Tisza céltudatos politikája ezt a nagyobb megterhelést is elviselhetőbbé teszi az országra.

Teleszky János pénzügyminiszternél tett látogatása után megnyugvással említi Donald, hogy mindazt, amit Magyarország a háboru hatásai közben és a rossz termésesztendő folytán szenvedett, kiheverte és pénzügyi helyzete nyugodtnak mondható. A pénzügyminiszter ugyanis bebizonyította az ország gazdaságát, utalván arra, hogy az államadóságok teljes összegének felét a belső piacon is el lehetett helyezni. Az ország mozgósítási és általában hadügyi költségei fedezhetők voltak és fedezhetők voltak anélkül, hogy ezt egy erős és céltudatos politika mellett a gazdasági élet túlságosan megérezné.

A kultuszminiszter Baltazár Dezsőhöz az egyetem megnyitásáról

180 ezer korona teljes három fakultásért

A debreceni egyetem megnyitása elé tudvalevőleg két nagy akadály gördült. Az egyik az öt millió korona befizetésének kérdésében merült fel, a másik a meglévő három fakultás teljes egészében való megnyitása ügyében. Az öt millió korona befizetésére nézve forma szerint még nincs meg a megegyezés a város és kormány közt, de a fakultások együttes megnyitásának dolgában már a formai elintézés is megtörtént azáltal az átirattal, melyet Jankovich Béla dr. kultuszminiszter Baltazár Dezső dr. püspökhöz intézett. A miniszter értesítése így szól:

Vallás és közokt. m. kir. miniszter.
185.774/1913. IV/a. szám.

Főtiszteletű és Méltóságos

Dr. Baltazár Dezső tiszántuli rejt püspök
urnak

Debrecen.

Méltóságos és Főtiszteletű Püspök Ur!

Vonatkozással azon tárgyalásokra, melyeket Méltóságoddal a debreceni egyetem jogi és államtudományi, továbbá bölcsészeti nyelv és történettudományi karának a tervezett fokozatos megnyitás helyett egyszerre való megnyitása tárgyában folytattam, a következőkről értesítem Méltóságodat:

Tudomásul veszem, hogy a debreceni tudományegyetem jog- és államtudományi, továbbá bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi karának az 1914/15. tanév elején egészében való megnyitásával kapcsolatosan, Méltóságod hajlandó a fokozatos és az egyszerre való megnyitás között mutakozó kiadási különbözet fejében összesen 180.000 koronával a többköltséghez hozzájárulni és ezen összeget 1914. őszétől számítandó három évi 60.000 koronás részletben, minden év szeptember 1-én az állampénztárba befizetni. Továbbá köszönettel tudomásul veszem Méltóságod azon régebben meghozott és most megismételt ajánlatát, hogy mindaddig, amíg a nevezett karok számára egyetemi épület elkészül, azok elhelyezésére Méltóságod a jelenlegi kollégiumi épületet rendelkezésre bocsátja, ez épületet saját költségén jókarban tartja, és e karok, valamint az épületben elhelyezett hivatalok dologi kiadásairól (fűtés, világítás, víz stb.) gondoskodik. Megjegyzem, hogy ezen megállapodás természetesen nem érinti azon korábbi megállapodást, mely szerint a hittudományi kar az 1914/15. tanév elején mindenesetre egészében megnyílik és amelynek költségéhez az egyházkerület a meghatározott évi 70 ezer koronával járul hozzá. Végül értesítem Méltóságodat, hogy az egyetem há-

három karának egyszerre való megnyitása-
kor az egyetem természetesen a doktori
fok megadásának jogával is fel lesz ru-
házva.

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem
nyilvánítását.

Budapest, 1914. január hó 30-án.

Jankovich s. k.

Ezek után örömmel és megnyugodva ve-
szni tudomásul a város, hogy a tiszántuli egy-
házkerület nemes áldozatkészsége és veze-
tőinek bölcsesége lehetővé tette azt, hogy
1914. év őszén a debreceni főiskola teljes
egészében egyetemi rangra emeltessék.

Debreczen januárban

A közigazgatási bizottság ülése

Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a havi jelentéseket terjesztették elő a szakelődök.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

(Degenfeld és Baltazár üdvözlése.)

Az ülés elején Domahidy Elemér főispán üdvözölte a közigazgatási bizottság két új tagját: Baltazár Dezső dr. püspököt és Degenfeld József grófot. Degenfeld József gróf régi érdemes közigazgatási ember, kéri, hogy értékes tapasztalatait, nagy tudását érvényesítse a város javára. Meleg szavakkal fordult azután Baltazár Dezső dr. püspökhöz s kérte, hogy ismert pontosságával és lelkiismeretességével támogassa Debrecen város ügyeinek intézésében a bizottságot.

A közigazgatási bizottság éljenzéssel fogadta az üdvözlő szavakat, melyekre először Degenfeld József gróf mondott köszönetet az üdvözlésért. Igaz, — mondta — hogy régebben sokat tapasztalt, de ujabban közigazgatásban nem vett részt, de érdeklődéssel fogja kísérni az ügyeket.

Baltazár Dezső dr. is köszönetet mondott az üdvözlésért és érdeklődő közreműködését ő is megígérte.

Ezután megkezdték az előadmányok ismertetését.

(Új szakértők az Aczél-fegyelmiben.)

Körner Adolf főjegyző a polgármester jelentése kapcsán előterjesztette, hogy a csatornázás ügyében folvó fegyelmi dolgában elrendelt újabb szakértői vizsgálatra fölkért szakértők a vizsgálatra vállalkoztak és így az új szakértők lesznek a következők: a közigazgatási bizottság részéről Kovács Kálmán nyugalmazott műszaki tanácsos, a tanács részéről Szivós Géza műszaki tanácsos, akit a Magyar Mérnök és Építész Egylet ajánlott, Aczél Géza részéről pedig Zielinszky Szilárd műegyetemi tanár.

Ezt a bizottság tudomásul vette, valamint tudomásul vette a polgármester jelentését, amely szerint januárban a rendőrség le-
tartóztatott 206 embert, eltoloncolt és kiutasított 110 egvént. Kiadott a rendőrfőkapitányság 46 inapengedélt és 52 munkakönyvet. — Mint átkelőt beszállásoltak 1 táborkot, 4 törzstisztet, 22 főtisztet, utóállítottak 3 idegen egvént. Kiadott a rendőrség kivándorlási célból 19 utlevelet.

(Iskolaügy.)

Latzák Kálmán kir. segédtanfelügyelő bejelentette, hogy **Hajdu Ferenc** kir. tanfelügyelő január 21-én átvette ugyan hivatalát, de ismételten fellépett betegsége folytán újból akadályoztatva van tevékenységében.

A kultuszminiszter a kisegítő iskolának, **Lászlóné Fülöp Vilma**, **Eöri Mária**, **Nagy Juliánna**, **Sápoly Erzsébet** tanítónőknek államségélyt utalványozott.

(Adózás.)

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató bejelentette, hogy január havában befolyt egyenes adóban 172,175 korona 04 fillér, hadmentességi díjban 1905 korona 93 fillér, bélyegjövődékben 75,548 korona 88 fillér, jogilletékben 47,418 korona 21 fillér, díjjövődékben 3048 korona 77 fillér, dohányjövődékben 150,919 korona 91 fillér, határvámjövődékben 28,035 korona 58 fillér, fogyasztási és italadóban 27,214 korona 77 fillér. Fizetési halasztást 56, házadómentességet 63 esetben adtak.

(Debrecen egészségügye.)

Tüdös Kálmán dr. főorvos a következőket jelentette: Januárban az egészségügyi állapotok javultak. A fertőző betegségek száma csökkent. Előfordult vörheny 43, szamárhurut 5, hasihagymáz 4, fültömrigylob 21, ronszoló toroklob 15, kanyaró 9, bárányhimlő 3, járványos gerincvelőlob 1. Halállal végződött 9 vörheny, 1 szamárhurut, két ronszoló toroklob, 1 hasihagymáz, 1 kanyaró, 1 gerincvelőgyulladás, 1 gyermekágyi láz. A piacvizsgálatok eredménye és a köztisztaság kielégítő. Született 269 gyermek, 125 fiú, 144 leány. Meghalt 149 egyén, a szaporodás tehát 120. Házasságra lépett 75 pár. A kórházban ápoltak 640 beteget. A mentők 82 esetben nyújtottak segélyt.

Tisza az ellenzékről**Székelyek üdvözlük a miniszterelnököt**

Erdély egyik legszékelyebb vármegyéje kereste föl ma **Tisza István** gróf miniszterelnököt és meleg szeretettel, rapongással üdvözölte őt.

Udvarhely vármegye küldöttsége a munkapárti körhelyiségben kereste föl **Tisza István** grófot. A küldöttséget **Ugron János** főispán és **Sebestyén János** alispán vezették.

Ugyancsak akkor vitték föl **Karánsebes** és **Ujvidék** **Tisza István** grófnak, **Parajd** és **Koronád** pedig **Sándor János** belügyminiszternek díszpolgári oklevelet. Oláhfalú pedig azt kérte, hogy ne szünnék meg továbbra is választókerületnek lenni.

Előbb **Sándor János** belügyminiszter fogadta a küldöttségeket, majd **Tisza István** gróf megérkezéssel őt üdvözölték a küldöttségek. **Tisza István** gróf válaszában örömmel mondott köszönetet az üdvözlésért, amely a székely részéről kétszeresen jól esik. A székely népnek a múltban, a jelenben és a jövőben egyformán nagy hivatása volt, van és lesz. Örvend, hogy jobbával megszoríthatja a székelyek munkás, becsületes tenyerét.

A Hungáriában adott 200 terítékű banketten **Ugron János** lelkesedéssel szölt **Tiszáról** és ezt mondta: mint rettenhetetlen és becsületes ember az ellenzék minden nyelvöltögetése ellenére is haladjon előre a rögös úton.

Tisza István gróf: Az a meggyőződése, hogy a férfinak ott kell teljesíteni kötelességét, ahova a sors állította. Neki mindig érdekekkel, gyöngeségekkel, hibákkal kellett megküzdnie, természetes, hogy nem nagyon szerették azok, akik ellen cselekednie kellett. S ezek igyekeznek is kimutatni érzésüket, de bizonyos derült rezignációval kell fogadni ezeknek támadásait és csak annyiba venni, mint az **Erzsébet-tér** fái ezrével csiripelő

verebek piszkolódását. A legszomorubb, ha a magyar nemzet fiai maguk nem tartják meg az alkotmányos szabályokat. Az ellenzék évtizedekig gátolta meg a magyar nemzet családi házában, a parlamentben a becsületes munkát. Fájt neki, hogy rendőri karhatalmat kellett igénybe venni, de emiatt nem a szegény rendőrökre, hanem azokra haragszik, akik okozták a rendőri beavatkozást. Kéri hassanak oda: legyen egyetértés a magyarok közt.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után még sokáig ünnepelték **Tisza Istvánt**.

Hatvan milliót kínálnak Debreczen városának**Uj hatmilliós függőkölcsön. — Rendkívüli városi közgyűlés**

A város legutóbbi közgyűlésén hosszú vitára adott alkalmat az a kérdés, hogy a város miként lássa el a február 28-iki néhez ultimóját, amikor a **Magyar Banknak** járó 6.000.000 korona kölcsönt kell visszafizetnie. A Magyar Bank tudvalevően újabb kölcsönt ajánlott föl, amit azonban a közgyűlés drágának talált. A levélváltásokra ugyan a Magyar Bank már a közgyűlés napján táviratban közölte, hogy 7 és fele ajánlatát egy negyed százalékkal mérsékli, néhány nap előtt pedig levélben közölte a várossal, hogy szívesen folytat szóbeli tárgyalásokat, amikor azt hiszi, hogy megegyezésre fognak jutni.

Domahidy Elemér főispán, **Kovács József** polgármester és **Magoss György** dr. főügyész tudvalevően tegnap fönn voltak Budapesten, hogy egy kölcsön ügyében tárgyaljanak. E tárgyalások során, amelyekben a pénzügyminiszter is segítségére volt a város kiküldötteinek, nem tudtak megegyezésre jutni a Magyar Bankkal, de sikerült egy másik előkelő fővárosi pénzintézettel megegyezésre jutni és pedig a következő feltételek mellett:

A pénzintézet ad Debrecen városának 6.000.000 korona kölcsönt 2 évre az Osztrák-Magyar Bank váltóleszámitolási kamatlába fölött egy és egynegyed százalék, tehát 6 és háromnegyed százalék és egy százalék folyósítási jutalék számítása mellett.

A város kiküldöttei, tekintettel arra, hogy jobb feltételek elérésére nem számíthattak, az ajánlatot elfogadták. Az ügyet bejelentik a közgyűlésnek döntés végett. A főispán e célból e hó 7-ére, szombat délután 3 órára rendkívüli közgyűlést hívott egybe.

Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy Debrecen város a mai nap folyamán a város vezetősége által jól ismert körökből a nagykölcsönre is ajánlatot kapott. A kölcsönnek vannak jó és rossz feltételei is. A kölcsönt ugyanis 40 évre 60.000.000 korona összegben ajánlják föl 5 és egynegyed százalék mellett jutalék nélkül, de 89-es árfolyamon.

Amíg tehát a 40 éves időtartam és a kamattétel kedvező, a jutalék mentesség pedig egyenesen előnyös, addig az árfolyam igen lenyomott s kedvezőtlené teszi a kölcsönt, mert kamattételét 5.25 százalékra, tehát 5 és fél százaléknál is magasabbra emeli.

Vita a vizről**A polgármester és a főorvos harca**

A közigazgatási bizottság mai ülésén szóba került a vízvezeték elzáratásának dolga is, amely már régen foglalkoztatja a város közönségét.

Az ülésen **Tüdös Kálmán** dr. főorvos rendes havi jelentésében kimerítően és hosszan fejtegette az elzáratás szükségességét, a vízvezeték vizének fertőzöttségét bizonyítva. Ismertette az elzáratás előzményeit, a megbetegedéseket, a bakteriologiai vizsgálat lefolyását és eredményét, polemizált a polgármester határozatával s annak ama kitételével szemben, hogy a vízvezeték elzáratására szükség nem volt, elégtételt kért reputációja érdekében. Egyben javasolta, hogy az általa már indítványozott óvintézkedéseket a polgármester még pótlólag rendelje el.

Márk Endre udvari tanácsos megrendítőnek tartja azokat a botránvos állapotokat, amelyek a vízműtelepen voltak s amelyekről a főorvos beszélt jelentésében. Azok ellen, a kik ennek okai, vizsgálatot indítványoz. Kifogásolja azt, hogy a polgármester fölöddő határozatában dezavualja a főorvost, akinek tekintélye így csorbát szenved.

Kovács József polgármester a beérkezett véleményekre támaszkodva azt mondja, hogy az ő álláspontja helyes s azért kellett erősebb kifejezést használni, mert a vízvezeték reputációját meg kellett védenie. A főorvos jelentésében tényként állította, hogy a víz fertőzött, tehát elzárandó, míg a vizsgálati eredmények csupán valószínűséget említenek. Tehát az összevetésekből azt kellett következtetnie, hogy a főorvos jelentésében foglalt tényként való beállítások nem igazak. Egyébként ellentmondás az ő intézkedésében nincs. Mert a főorvos jelentése október 22-én jött be hozzá, a vizsgálati eredményeket hetek múltán tudta csak meg.

Keleti Izsó műszaki tanácsos: Arra kéri az intézkedést, hogy a vízvezetéki telepnél a botránvos állapotok megszűnjenek. A vállalkozó egyes munkákat nem tud, vagy nem akar megcsinálni s így a bajok még évek múlva is meg lesznek. Meg kell tehát sürgősen ejteni a felülvizsgálatot s megállapítani, mik a hiányok, milyen munkák szükségesek, mire köteles a vállalkozó s mire nem s a munkákat a vállalkozóval, vagy nélküle elvégeztetni?

Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos tudományos alapon bizonyítja, hogy a bakteriologiai első vizsgálatnak is pozitív eredménye volt és így a főorvosnak el kellett záratni a vízvezetékét.

Tüdös Kálmán dr. főorvos újabb fölszólalásban mutat rá, hogy eljárása helyes, jelentése korrekt volt s hogy mindama szempontokat figyelembe vette, amelyeket tudományos és tapasztalati alapon figyelembe kell venni s így nem áll meg a polgármesternek az a kifejezése, hogy jelentése nem volt igaz.

A bizottság végül kimondta, hogy a főorvos eljárását helyesli, a szükséges óvintézkedéseket elrendeli s fölkéri a tanácsot: minden rendelkezésre álló eszközzel sietesse a felülvizsgálat megtartását, a hiányok és szükséges munkálatok megállapítását. **Márk Endre** udvari tanácsosnak a vizsgálat elrendelése iránt tett indítványa fölött később fog dönteni a bizottság.

Bobrinszky vallott

A rutén-per korona'anjja a debreceni törvényszék előtt

Óriási érdeklődés fordult ma az orosz gróf, Bobrinszky Vladimir felé, aki ma valóban a bíróság elé állott s vallott. Kétségtelen dolog, hogy a törvényszék előtt való jelentkezésének nem az volt a célja, hogy perdöntő vallomást tegyen, bár mindenki koronatanunak tekinti, hanem inkább az, hogy a rutén parasztok előtt bebizonyítsa, hogy itt van, él, gondoskodik róluk, velük szenved és velük jelenik meg a törvényszék előtt. Elárulta ezt akkor, amikor azt kérte, hogy oroszul vallhasson, mert azt akarja, hogy a vádlottak is megértsék, amit mond.

A tárgyaláson Tóth Aurél dr. kir. ítélőtáblai bíró ismételtelen bebizonyította, hogy nemcsak kiváló bíró, de élesszemű, mindenre figyelmet fordító kitünő elnök is, aki nemcsak ismeri az anyagot, hanem uralkodik azon és lélektanai, jogi eszközökkel egyaránt tud dolgozni. A mai tárgyalásról Máramaros-szigetről a következőket jelentik:

Bobrinszky a bíróság előtt.

A mai tárgyalást Tóth Aurél dr. kir. ítélőtáblai bíró elnök reggel 9 órakor nyitotta meg. Már a tárgyalás megnyitása előtt nagy számú hallgatóság töltötte meg a terem padjait s köztük sok nő is volt.

Az elnök az ülés megnyitása után bejelentette, hogy gróf Bobrinszky Vladimirt tanuként fogják kihallgatni.

— Kérem gróf Bobrinszky Vladimir urat — mondja az elnök.

Néhány perc múlva megjelenik a tárgyalóteremben Bobrinszky. Minden tekintet feléje irányul. Bobrinszky Vladimir gróf az elnök elé lép és mélyen meghajlja magát.

Az elnök: Gróf urat tanuként fogjuk kihallgatni. Itt van Sömjén Géza dr. ügyvéd ur Budapestről, aki mint tolmács működik. — *Francia nyelven hallgatjuk ki, a tolmács ur közvetíti a kihallgatást.*

Bobrinszky gróf: Arra kéri az elnököt, hogy vallomását oroszul tehesse meg.

Illés Andor főügyész helyettes indítványozza, hogy a tanut kizárólag francia nyelven hallgassák ki.

Az elnök a főügyész helyettes indítványát fogadja el, azután a szokásos módon arra is figyelmezteti a tanut, hogy olyan dologról, a mivel maga magát is vádolhatja, nem köteles vallomást tenni.

Bobrinszky gróf: Ilyen kérdést hozzám nem intézhetnek, mert nekem titkaim nincsenek.

Az általános kérdésekre elmondja, hogy 46 éves, Péterváron lakik, duma-képviselő, családosa és öt gyermeke van. A vádlottakkal szemben érdektelen.

Elnök: Ön az orosz nép jóléti egyesületének elnöke?

Bobrinszky gróf: Nem.

Elnök: Milyen vonatkozásban van ezzel az egyesülettel?

Bobrinszky gróf: Az orosz nép ligája címen van egy egyesület, de ennek nem vagyok tagja.

Elnök: A szent szinódusnak tagja-e?

Bobrinszky gróf: Ennek annál kevésbé lehetek tagja, mert annak csak püspökök lehetnek tagjai.

Elnök: Eulogius Cholmi Antonius zsitoméri püspökkel és Szerafin Jablosini archimandritával milyen viszonyban van?

Bobrinszky gróf: Szerafint igen jól ismerem s a többi kolostorban is voltam.

Elnök: Tudja-e, hogy az orosz népi jóléti egyesület Bukovinára és Galiciára is kiterjeszti működését?

Bobrinszky gróf: Nekem az ellenkezőjéről van tudomásom, mert mint hivatalos jel-

legű egyesület, csakis orosz területre terjesztheti ki működését.

Elnök: Ön fölhívást tett közzé a lapokban, hogy a leigázott oroszok részére gyűjtés. Miért tette ezt?

Bobrinszky gróf: Van egy orosz-galiciai társaság s ennek az egyesületnek a nevében tettem közzé a felhívást, hogy a Galiciában lakó oroszok részére gyűjtsenek.

Bobrinszky és a Gerovszkyak.

Elnök: A három Gerovszky közül melyiket ismeri?

Bobrinszky gróf: Alexit egy bukovinai utazás alkalmával, Romant pedig Oroszországban ismertem meg. Roman Oroszországban is lakik. Alexivel is többször érintkeztem, levelezni azonban nem igen leveleztem vele.

Elnök: Miért kereste fel Gerovszkyékat Cernovichan?

Bobrinszky gróf: Gerovszky Alexit a prágai szláv kongresszuson ismertem meg, tehát mikor Cernovichban voltam, már ismerősöm volt.

Elnök: Miért tette meg ezt az utazást?

Bobrinszky gróf: A galiciai és bukovinai népet abból a szempontból akartam megismerni, hogy az ukrainizmus és polonizmus ellen miképp lehet védekezni. S láttam később a prágai szláv kongresszuson résztvevők mind azonos politikai felfogást vallottak s egységes orosz álláspontot képviseltek.

Elnök: Mit ért egységes orosz álláspont alatt?

Bobrinszky gróf: Erre vonatkozóan el kell mondanom, hogy Ausztriában engem felségseréssel vádoltak meg egy beszédemért, amelyet félreértettek. Ebben a beszédemben csak azt mondtam, hogy Bukovinában és Galiciában ugyanegy nép lakik s hogy mind egy nemzetből valók vagyunk. Kulturális szempontból is egyek vagyunk, de amint mi hűek vagyunk cáruunkhoz, azért ti is megtartjátok ezt a hűséget, amely nem zárja ki, hogy a jelzett irányban együtt ne működhesünk. Bukovinában Szereten. Ruszkibanyilovban és Galicia egy pár községében mondtam beszédek, legtöbbször hatósági közegek jelenlétében tartott összejöveteleken.

Elnök: Az utóbbi időben számos orosz nyelvű magániskola és internátus nyílt meg Galiciában. Milyen segítséggel állították fel ezeket?

Bobrinszky gróf: Orosz iskolák tulajdonképpen nincsenek, csak internátusok voltak, amelyekből a növendékek ukrajinistá vagy lengyel iskolákba járnak. Az orosz iskolák felállítására ugyan meg van engedve Galiciában, azonban a hatóságok az ilyen iskolák felállítására elé akadályokat gördítenek.

Elnök: Röpiratokat szokott-e kiadni az ön elnöksége alatt álló egyesület?

Bobrinszky gróf: Igen, szokott, de csak történeti és tudományos jellegűeket, politikai tartalmúakat azonban sohasem. A Lembergben alakult internátusok részére pedig még ilyen tudományos röpiratokat sem küldtem.

A tanu összeköttetései.

Elnök: Tart-e tanu összeköttetést valamely bankkal, amelynek útján pénzt szokott küldeni Galiciába, vagy Magyarországra?

Bobrinszky gróf: Nincs szükségünk bankra, hiszen az egész költségvetésünk csak 3-4 ezer forint egy esztendőben.

Elnök: Hát a Bukovinában orosz zarándokhelyekre való bucsu szervezésével foglalkoznak-e?

Bobrinszky gróf: Bukovinában nem szervezünk bucsut, csupán az osztrák vagy magyar bucsusok, akik Oroszországba akarnak jönni, részesülnek olcsó vagy ingyen vasuti kedvezményben.

Elnök: Kiewben a Laura nevű kolostorban magyar bucsusokat ingyen láttak el. Ezt maguk a vádlottak is beismerték.

Bobrinszky gróf: Minden nemzetiséget elláttunk. Én a Laura-kolostor archimandritájával csak azért beszéltem, hogy a galiciai bukovinai és magyarországi bucsusoknak ingyen adjanak könyveket. E könyvek is olyan tartalmúak, mint amelyeket az oroszok használnak. Amióta azonban ez a per folyik, a szent szinódus határozatára olyan könyve-

ket is nyomtatunk, amelyekben a cárért való ima helyett az osztrák császárért szóló ima foglaltatik.

Elnök: A vádlottak közül kit ismer?

Bobrinszky gróf (hátra fordul, a vádlottak felé nézve, Kabalyuk Sándorra mutat és így szól): *Kabalyuk Alexit még a jablocini zárdából ismerem, ahol buzgó hite és forró ájtatossága révén a legkedvesebb ember volt. Szükség volt arra, hogy Magyarországra több papot küldjünk, mert itt az orosz gyermekeket sem megkeresztelni nem lehetett, sem pedig nem temethették el azok, akik az igazhitet vallották.*

Ezután fölolvasták Bobrinszky munkáit.

Bobrinszky nem adott pénzt.

Elnök: Igaz-e, hogy Gerovszky György és Alexi minden intézkedése, amely a görög-keleti vallás terjesztésére vonatkozott a gróf ur intézkedésére történt?

Bobrinszky Vladimir gróf: Nem tudhatom, miket mondtak a Gerovszkyak. Én csak annyit mondtam, hogy ha az orosz cárért szóló imát mondják, vegyék be az uralkodójuk nevét is. A mozzalomra pénzt egyáltalán nem kaptak és ilyen irányú kéréssel hozzám nem is fordultak. Én magam önként ajánlottam föl Kabalyuknak pénzbeli támogatást, de ő nem fogadta el. Az igaz és hallottam is arról valamit, hogy a térítések során azt is mondták, hogy *ez a föld régebben az oroszoké volt és azt ne engedjék a magyaroknak és zsidóknak.* Én magam sohasem csináltam nemzetiségi izgató politikát, annál kevésbé, mert magam is monarchikus voltam. A röpiratokkal és folyóiratokkal, levelekkel egyáltalán nem akartam izgatni. Ha történt volna ilyen izgatás, kijelentem, és elismerem, hogy teljesen jogosult és igazságos volna, ha a magyar kormány pört indítana ellenem és a rutén nép ellen. Nem is látok ilyen izgatást. *Magyarországot nem fenyegeti semmi veszély.* A térítés pedig még Oroszországban és még inkább Lengyelországban is szabad s az áttérésnek nincs semmi akadály. Egyszer ajánlotta nekem Duliskovits Cirill, hogy vesztessenem meg a görög-katolikus lelkészeket, de én ez visszautasítottam.

Elnök kéri a királyi ügyészt, hogy megeskessék-e Bobrinszkyt.

Az ügyész fejtegetése után abban állapot tak meg, hogy Bobrinszkyt Duliskovits kihallgatása után esketik meg, mire az elnök az ülést félbeszakította.

Délután öt órakor folytatták a tárgyalást, amelyen

Duliskovits detektívét hallgatták ki. Ez elmondta, hogy Oroszországba is kiment és pedig külföldön már a szövetség pénzén. Kérem megismerkedett Bobrinszky gróffal és a Gerovszkyakkal. Bobrinszky pénzt is akart neki adni, hogy menjen kolostorba s tanulmányozza a görög-keleti vallást, aztán térjen át. Azt is mondta, hogy a politikai törekvéseket nem kell hangoztatni, mert azok ugyanis megvalósulnak lassan az áttéréssel. Majd 2000 koronát adott neki, 1000 koronát utazásra, 1000 koronát lapokra. Később is érintkezett Bobrinszkyval, aki politikáról is írt.

Ezután döntött a bíróság a megesketés kérdésében és kimondta, hogy *Bobrinszky megesketését mellőzi.*

A tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

Kitüntette a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

CSUZ :: KÖSZVÉNY :: REUMA

ellen a legjobb házi szer a híres

KIRÁLY-BALZSAM

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri beadvételével a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 K teljes használati utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszertárban

Kossuth-u. 8. A színház mellett.

A dubokai kastély titka

II. Rózsa Sándor — főispán

Nagy föltűnést keltő rágalmozási sajtópört tárgyalta szerdán egész nap a szegedi törvényszék esküdtbirósága. Ifj. Szemző Gyula volt bajai főispán négyrendbeli nyomtatvány útján elkövetett rágalmozásért sajtópört indított Burnáty Pál harmincyolc éves uradalmi intéző ellen, aki neki gazdatisztje volt és aki a Friss Hírek című szegedi napilap 1910. szeptember 8-iki számában *II. Rózsa Sándor — főispán* fő- és különböző alcimek alatt leleplező cikket tett közzé Szemző Gyuláról, közölvén a lap első oldalán a főispán jól sikerült fényképét is. A cikk mint a *bácskai puszták haramiáját, mint valóságos Rózsa Sándort mutatta be Szemzőt.*

A szegedi királyi ügyészség közérdekből vette át a vád képviseletét és vádiratot adott ki a cikk szerzője ellen. A volt főispán nem jelent meg a tárgyaláson.

Burnáty Pál a kihallgatás során előadta, hogy a cikk adatait bizonyítani tudja és kívánja. Szemzőt — úgy mond — erkölcsileg és anyagilag tönkretette. De nemcsak vele járt el így, hanem *kedveseivel is, akik pedig sűrűn váltakoztak a dubokai kastélyban.* Mikor Szemző rájuk unt, elkergette őket, bűnvádi pörökkel molesztálta valamennyit. Ennek megvilágítására elmondta a vádló egy kassai leány esetét, akit a kolostorból csalt el a főispán. Előadta, hogy *Az Ujság* című budapesti lapban egy nap apróhirdetés jelent meg, amelyben *egy vagyonos kolozsvári cukorgyáros tiszta leányzókat keres könyvelőnek.* A kassai leány jelentkezett. — A gyáros, aki Szemző volt, levelezésbe bocsátkozott vele, fényképet kért tőle, majd meghívta bemutatkozásra. Zomborban, a Kossuth-utca 9. számú házban, ahol Vojnich István báró, Szemző nagybátyja lakik, találkozott is. Szemző gyárosként mutatkozott be az árthatlan leánynak, *akit elvitt az „irodájába”, Duboka-pusztára.* Hat hét mulva ráunt és ekkor, hogy szabaduljon tőle, ráfogta a leányra, hogy *föltörte az íróasztalát és elvitte a leveleit.* A szegény leány szabadkozott, majd sirt, terden állva könyörgött a főispánnak, hogy ne tegye őt tönkre. Nem volt kegyelem. Szemző csak úgy volt hajlandó megbocsátani, ha nyomban elhagyja a leányt a kastélyt. *Harminc korona utiköltséget kapott és tönkretetten távozott.* Még cifrább az angyalesinálásban való részesség vádjai, amelvét a vádló állítólag szintén bizonyítani tud. — Egy zombori leányt szintén elcsábított a főispán. 1909. január 30-án Kossuthfalván *egy kuruzsló asszony operációt végzett a leánvon,* aki beteg lett és kénytelen volt magát fölvetetni Sóntha György dr. főorvos szanatóriumába, ahol 1910. február 14-ig feküdt beteg. A gyógykezelés költségét, 240 koronát, Szemző fizette, akinek tudtával történt a dolog. — Egy másik leánnyal hasonló eset történt. — Egy bacsstopolyai lakos feleségét száz forint ígééréssel akarta rábírní arra, hogy a szeretője legyen. Mikor ez nem sikerült, *kidobta az asszony férjét a gazdasághól.* Elmondta még a vádló, hogy amikor Szemző egy bécsi vadkereskedőt kastélyában fogvatartott, jelszót adott ki a cselédségnek, mert a szoba ajtajába fegyveres csőszét állított és csak az léphette át a küszöböt, aki a jelszót tudta.

— Mi volt a jelszó? — kérdezte Hevesy elnök.

A vádlott körülnéz, vajjon vannak-e nők is a teremben. Mivel nem voltak, kimondta *azt a drasztikus kifejezést,* amelyet Szemző Gyula jelszóként használt.

Az esküdtekre látható hatást tett az a sok adat, levél, okirat, följelentés, amit — bár az ügyész heves ellenzésére — fölolvastatt az elnök. Délután került sor a védő föl-szólására, aki hatalmas bizonyító adatot tárt az esküdtek elé.

Kállai Emil dr. védő mintegy százötven tanu kihallgatását indítványozta az állított tényekre vonatkozóan. Kérte többek között

Héderváry grófnak és Tisza István grófnak kihallgatását arra nézve, hogy *Szemzőt azért ejtette el a kormány, mert tisztában volt viselt dolgaival.* Kérte Szemző Gyuláné, született Ungár Piroska kihallgatását.

Becsey Károly dr., Burnáty másik védője kérte Vaszkó Endre dr. szabadkai királyi vezető ügyésznek kihallgatását arra nézve, hogy *az igazságügyminiszter egyenes utasítására ejtette el a Szemző ellen hamis esküre való rábírást és zsarolás címén tett följelentésre a vádat.* Kérte azonkívül magának Szemző Gyulának, mint tanunak a kihallgatását, hogy az esküdtek meztelenre vetkőztetve láthatóak a kérdések keresztüztében Szemzőt.

A bíróság késő este hozta meg a döntését, hosszas tanácskozás után. Elrendelte a Szemző ellen tett bünyügyi följelentéseknek és végzéseknak beszerzését a szegedi, szabadkai, zombori és ujvidéki törvényszékektől, járásbíróaktól. Ezenkívül iratokat szereznek be a szegedi táblától és a királyi Kuriától. Továbbá elrendelte a bíróság Szemző Gyula jelenleg sztapári földbirtokosnak tanuként való kihallgatását és őt a kitűzendő újabb tárgyalásra, amelyen a bizonyítás elrendelése tárgyában is döntenek, személyes megjelésre kötelezte.

Forradalom Peruban

A köztársasági elnök fogoly — Megölték a belügyminisztert

Londonból táviratozzák: *Peruban föllázadt a katonaság* és tegnap hajnalban *meztámadta a köztársasági elnök palotáját.* A sűrű puskaropogás az utcákra csődítette a lakosságot, amely a forradalmárokhoz csatlakozott. Az elnökhöz hű csapatok kivonultak és *sortűzet adtak* előbb a levegőbe, azután lövöldöztek a nép közé. Egy polgárembert a Szent Péter-templom kapujában lőttek agyon. A városban nagy az izgalom. Az üzletek és bankok tegnap zárva maradtak.

Hogy mik az előzményei a katonai lázadásnak, arról nincs hír. A forradalmárok *Phillippo* köztársasági elnököt Callaóba vitték és *száműzni fogják.* Phillippo angol származású, atyja ötven év előtt vándorolt ki Peruba s ott salétromkivitellel hatalmas vagyont szerzett.

Egy újabb perui távirat jelenti, hogy *a zendülők agyonlőtték a belügyminisztert.*

— **A képviselőház ülése.** A képviselőház ma délelőtt rövid ülést tartott.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Bejelentette, hogy Justh Gyula, Károlyi Mihály gróf és több más ellenzéki képviselőnek a kitiltási ideje letelt.

Pirkner János előadó betérjesztette a vizügyi-bizottság jelentését az öntöző-csatornákról szóló miniszteri cáfolat dolgában.

Hantos Elemér betérjesztette az igazságügyi-bizottság jelentését a váltóról szóló törvényjavaslatról.

Ezután a vasuti pragmatikáról szóló törvényjavaslatot harmadik fölolvadás után is megszavazták.

Bujánovics Gyula betérjesztette a képviselőház hivatalaiban szükséges változásokról szóló jelentést, melyben a gazdasági bizottság felhatalmazást kér az állásoknak a rendezésére az évi költségvetés keretében.

A ház a jelentést elfogadta.

Az elnök indítványára a Ház legközelebbi ülése február tizedikén, kedden délelőtt lesz, melyen a váltójogi és több apróbb javaslatot fognak tárgyalni.

Az ülés negyed tizenkettő után véget ért.

Acsütörtöki fölolvásó est

*

Ma délután öt órakor kezdte meg a fölolvásó-esték rendező-bizottsága az ideai csütörtöki-esték második ciklusát a róm. kath. főgimnázium dísztermében, melyet ez alkalommal is előkelő, szép közönség töltött meg. Méltó volt hozzá az előkelő színvonalon álló szép program, melynek minden száma — akár a tudást terjeszti, akár a széppel gyönyörködtet — igazán finom, az egész est pedig valóban nagyszerű volt.

A „Svetis-intézeti tanítónőképző ének-kar“-a nyitott meg a műsort, Suller János kegyesrendi tanár kitűnő dirigálása mellett. Sokszor volt már alkalmunk e kiváló énekkar méltóságára, így most csak annyit jegyzünk meg, hogy e számmal is — Schumann egyik darabjával — a szokott nagy sikert, zúgó tapsokat aratta.

Aztán Pintér Pál kegyesrendi tanár tartotta meg értékes szabadelőadását „Az idegélet köréből“ címen. Megmagyarázván az idegek mivoltát, rendszerét, hivatását és működésüket, különösen az idegrendszer középpontjára, az egyenszerre vetette gondját, miközben biológiában és lélektanban egyaránt alapos otthonossággal világított be a lélek alkotó műhelyébe és magyarázta a lelki és a fizikai élet bámulatos kölcsönhatásait. Az előadást rendkívül sikerült vetített képekkel is élénkítette, melyeknek kifogástalan működéseért Rózsa István kegyesrendi tanárt illeti méltó dicséret. No, aztán élénkítette még a folyamatos előadást a benne néha-néha föl villanó szelíd, kedves humor, mely sok derűtséget okozott.

Werlinné tanítványa: Lusztig Erzsike ült aztán zongorához és Grieg „Aus dem Carneval“ című szép kompozícióját adta elő gondosan és finoman fejlesztett technikával, mely nemcsak a — főképp ritmusbeli — nehézségeken uralkodik egész könnyedén, hanem bele tudja önteni a darabba Griegnek jellegzetes hangulatosságát is. Hatalmas taps fejezte ki az elismerést a hibátlan, szép játékért.

Szell Kálmán dr., a kiváló orvos, mint poétikus zeneszerző mutatkozott be ez estén. Egy szépen megkomponált, friss és érzelmes „Tiroli-dalát“ hallottuk ez estén s mindenkinek öröme telt benne. Az igaz, hogy az előadó művésznőben is megvan minden kellék, amellyel diadalt szerezhetett a csinos muzsikának. Ferenczy Viktorné volt ez, ki a szép dalt nagyon szépen adta elő. Kellems hangja, nemes egyszerűségben kiváló előadása, meleg tónusa, amellet üde, könnyed iskolája egyaránt praedestinálják arra, hogy ezt a kompozíciót egészen stilszerűen énekelhesse. Mindez érvényesült aztán többi számaiban is: Sipos: „Alkonyul a nap“ című szerzeményében és a Lilli-keringőben, melyekkel oly nagy hatást ért el, hogy ráadást is kellett adnia. A zongarkíséretet maga Szell Kálmán dr. látta el dísztárgyalt izléssel.

Vieuxtemps balladája és kivált Drdla híres szerenádja jeles interpretálóra talált Kontsek Bélában, ki mindkét darabot szép készütséggel, teljes sikerrel adta elő a Kontsek Sándor kitűnően alkalmazkodó zongarkísérete mellett, általános tetszést és őszinte meleg tapsokat aratva.

Ruzicska Gyula „Mozgófényképek a szobában“ címen ösmertette a Pathé-féle tárlalmányt, mely lehetővé teszi, hogy aránylag olcsón kiki otthon rendezhessen be magának — mozi. De az előadó, mint általában a kinematográfot, úgy ezt az új találmányt is fensőbb szempontok szerint értékelte, s bár rövid, de mégis teljesen kimerítő ösmertetését irodalmi színvonalon álló dolgozatban adta elő. Végül be is mutatott néhány mozgóképsorozatot a formás kis géppel. Élvezetes előadást zájosan tapsolta az érdeklődő hallgatóság, s ezzel a minden ízében sikerült est véget ért.

HIREK

A nyomor

Mi a nyomor, mélyen tisztelt asszonyaim és uraim? Aki ezt a borzasztó szót nem ösmeri és még hozzá egészséges, annak igazán már e földön van a menyországa, mert aki ma fütött szobába, terítette asztal mellett ihatja teáját, szivja a regalia media, vagy más finomabb szivarját, az igazán nem kívánhat nagyobb boldogságot az Ur Istentől.

De kérem, akinek egy piciny kedve van, hogy a maga egész meztelenségében megösmérje ezt a borzasztó vendéget: a nyomort, sziveskedjék csak egy óráig velem jönni a felvételek megcsinálásához; én jól tudom, hogy hosszú lesz az egy óra, mert akiben csak egy paránya van az emberi léleknek és szívében csak annyi hely, hogy oda a felebaráti szeretetnek csak egy makulája is betud férközni, akkor az egy órából egy pillanat elég, hogy könnyelt szemekkel forduljon ki ama szerencsétlenek hajlékaiból, kik soha nem melegesnek, kik nem tudják kimondani azt a szót, hogy jóllaktam, csak esznek, akik a hideg miatt szobájukban egészséges levegőt nem szivhatnak, kiknek lakásukba a nap lementével az éjszaka száll le. Ez a nyomor, uraim és asszonyaim.

Szemtánuja voltam, amikor a Bercsényi-utcán az özvegy anya négy gyermekének egy félkiló kenyérlisztet hozatott és ugyanannyi finom korpát és ezt készítette el gyermekeinek déli ebédre haluskának.

Menjünk tovább. Egy udvaron vagy három gyermek — persze nem prémes kabátba és asztragán-gallérokba, de rongyokba csavart lábakkal, régi ruhadarabokba és kötökbegöngyölve — egy kis ládából krumplihéjat szedtek ki, melyet a házigazdájuktól kitétek. Kérdeztem, mit csináltak? Egy 8 éves leányka felelt, hogy kiszedjük édesanyámnak, aki megmossa és jól kifőzi, azután leszűri és ebbe a lébe egy kis tészát tesz.

— De milyen jó ez, biztos bácsi!

Ez is nyomor. — Egy szobába bementem, ahol négy kis gyermek majdnem meztelenen játszadozott; a legnagyobb közzülük úgy 7—8 éves lehetett. A szoba földes, nedves, mélyen lent a föld szintől, két kis ócska, avult ablakkal, melyből két tábla ki volt törve és ócska rongyokkal bedugva. A kislányt megszólítottam: Kislányom miért nem nyitjátok ki az ablakot, hiszen megfultok itt? Vajjon mit felelhetett:

— Nem szabad, mert édesanyánk megtiltotta, kimegy a meleg, pedig az ágyból már a szalmát is kitérítelte, azért mert nincsen fa, amit kaptunk, az már régen elfogyott. Apám Amerikába van munkát keresni, anyám pedig az erdőn fát szedegetni.

Ez is nyomor.

Azért mélyen tisztelt jó uraim és jólelkű asszonyaim, az ő nevükben én kérek bármily csekély összeget, abból az összegből, melyet minden megerősítés nélkül maguktól elszakíthatnak, juttassanak azon szegény elhagyatottaknak, akik — miként hallottam — már Istennek lételemében is kezdenek kételkedni.

Egy összeíró biztos.

— **Marsall-tanács a királynál.** Bécsből táviratozzák: Ma délelőtt tíz órakor kezdődött meg az idei marsall-tanács Schönbrunnban a király elnöke alatt. A tanács-

kozáson részt vett Ferenc Ferdinánd trónörökös, Krobotin hadügyminiszter, Conrad vezérkari főnök továbbá a hadseregfelügyelők és egyes kérdéseknél esetről-esetre a csapatfelügyelők. A marsalltanács a tábornoki kar személyi változásaival foglalkozott. Legfontosabb kérdés volt ezek között az új hadseregfelügyelői állás betöltése. A tanácskozás foglalkozott József főherceg legközelebbi előléptetésének kérdésével is.

— **Az Osztrák-Magyar Bank kormányzóját újból kinevezték.** Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király Popovics Sándor dr. belső titkos tanácsost, az Osztrák-Magyar Bank ez idő szerinti kormányzóját a bank kormányzójává az alapszabályszerű időtartamra (hat év) újból kinevezte és eddigi bankormányzói minőségében kifejtett szolgálataiért különös elismerését fejezte ki.

— **Miklóssy püspök beteg.** Miklóssy István hajdudorogi gör. kath. püspök — mint részvétellel értesülünk — beteg. A püspök influenzában szenved s orvosa tanácsára néhány napig ágyban marad.

— **Merénylet Alfonz király ellen?** Párisból táviratozzák: A Havas-ügynökség jelenti: Londonban és Newyorkban tegnap az a hír terjedt el, hogy merényletet követtek el Alfonz király ellen, aki ez idő szerint Szevillában tartózkodik. Madridban ezt a hírt a lapok talánnak jelentik ki, mert délután négy órakor Szevillában földadott táviratok jelentése szerint a király teljesen jól érzi magát. — Madridból táviratozzák: Dato miniszterelnök kategórikusan megcáfolja azt a külföldön elterjedt hírt, mintha Alfonz király ellen merényletet követtek volna el.

— **Weszprémi Zoltánné temetése.** Ma délelőtt temették el a város közönségének óriási részvéte mellett Weszprémi Zoltánnét. A nagyerdei gyászházat könnyes szemű emberek serege lepte el, akik mély és igaz részvétellel osztoztak a család lesújtó gyászában. A kántus gyászáneke után Dicsőfi József lelkész tartott megható halotti imát a halott fölött. Azután pedig megindult a menet a temető fele. Utjában megilletődve állottak meg az emberek, hisz ezen az uton egy áldott szív, egy nemes lélek glóriás jósága vonult végig.

— **Baleset munkaközben.** Bakó Ferenc 16 éves asztalos tanuló ma gazdája megbízásából fát vágott a Homok-utca 28. számú házában. Munka közben a tanuló oly szerencsétlenül csapott a tönkhöz, hogy a fejsze a hüvelyujját érte s azt tőből lemetszette. Súlyos sérülésével a mentők beszállították a kózkórházba.

— **A munkanélküliek nyomora.** Jelentették, hogy tegnap 1478 munkanélküli jelentkezett a főkapitányságon, ahol a segélyre szorulókat iratja össze Rostás István főkapitány. A mai nap 950-nel szaporodott ez a szám. Maga a helybeli munkásszervezet 300 segélyre szoruló tagját jelentette be, míg egyénileg 650-en jelentkeztek. Az eddigi jelentkezők legnagyobb része napszámos és kömüves munkás. Más iparágak csak igen kis percenttel szerepelnek. A rettenetes nyomorra vall azonban, hogy több önálló, ipart folytató kisebb iparos is jelentkezett segélyért. A segélykiosztásokat a főkapitány a jövő héten kezdi meg, mivel csak akkorra végződik el a jelentkezők lajstromozását, másrészt pedig a természetbeni segítséghez szükséges adatok beszerzésére is idő kell. A főkapitány ma aziránt kereste meg a városi tanácsot, hogy ötven öfát a közgyűlés által megállapított 15 ezer korona segély terhére minimális árban utaljon ki a segély-bizottságnak. Rostás főkapitány egy második népkönyha és melegedő fölállítását is tervezi, amely mihelyst alkalmas helyiség lesz, meg fog nyilni. Érdekes, hogy azok a fölhívások, amelyeket a főkapitány a munkátlank segítésére érdekében a helybeli biztosító- és pénzügytervezetékhez intézett, jóformán teljesen eredménytelenek. A „Kölcsönös Segélyző“ 2000 koronás és az „Alföldi Takarékpénztár“ 1000 koronás adományának szép példája, úgy látszik, nem igen készíti hasonlóra a többi debreceni pénzügytervezeteket.

— **Letartóztatott milliomos.** Londonból táviratozzák, hogy Newyorkban nagy föltűnést keltett Guille milliomos letartóztatása. A milliomos letartóztatását Borden színész kérte, mert Guille házasságot ígért neki, de nem tartotta meg az ígértét. Borden kisszenny ötvenezer dollár kártérítést kér. Guille azért tartóztatott le, mert félték, hogy meg fog szökni, de ötvenezer dollár óvadék fejében szabadon bocsátották.

— **Lengyelország bukása.** Igen szép számú közönség élénk érdeklődése mellett fejezte be előadását tegnap este a Szabad Iskolában Madai Pál dr. főreáliskolai tanár. Előadásában Lengyelország második és harmadik felosztásának tragikus eseményeit, a belső állapotok és a külpolitikai helyzet szerencsétlen összejárását fejtegette. Amikor a francia nép az emberi és a nép szabadságért vivja titáni küzdelmét: a lengyel nemzet is meg akar ujhodni az 1791-iki szabadelvű alkotmánya által. Oroszország azonban fejlődésének eme legfőbb feltételét mindenáron megakarja semmisíteni. II. Katalinnak ez sikerül is a cselvetésnek és erőszaknak fegyverével. Mig Poroszország és Ausztria a francia forradalom elfojtásáért küzdenek, addig ő az orosz szuronyok százezrével kitorli Lengyelországot az európai államok sorából. Koszciuszko híres mondása a Finis Poloniae beteljesedett. A XIX. században a lengyel nép sorsának javulását az európai helyzet jobbra fordulásától várta és függetlenségének kivívását minden kedvező alkalommal megkísérelte, de csak újabb és nagyobb elnyomatást ért el vele: elkobozták intézményeit, megátadták vallását, nyelvét egyaránt.

— **Utóállítás.** A Pavillon-laktanyában ma utóállítás volt, amelyen egy állításkötelest besoroztak, egyet szolgálatképtelennek, két apát pedig keresetképtelennek találtak.

— **A Jogász és Tisztviselő-Kör szombaton este,** a hó 7-én 8 órakor Király-utca 5 szám II. emeleten társas-vacsorát rendez, melyre a t. tagokat azzal hívja meg a választmány, hogy a vacsorán való résztvételt f. hó 6-ig kell bejelenteni. Telefon szám 791.

— **A város szegényei.** A városi szegényügyi bizottság február hó 6-án, pénteken délután 4 órakor a városnégy 22. számú hivatalos helyiségében ülést tart, melynek tárgya: Segélyezések s egyéb folyó ügyek.

— **Megrontott kisleány.** Horváth Józsefné Rákóczi-utca 29. szám alatti lakos ma délután följelentést tett a rendőrségen egy B. B. nevezetű fiatalember ellen, aki és fél éves kis leányát még az elmúlt év december hó 17-én becsalta ugyancsak a Rákóczi-utca 28. szám alatt levő lakására és merényletet követett el ellene. A kisleány azóta súlyos beteg. A rendőrség az eljárást megindította.

Korona-Passage

URANUS

Telefon 3-28.

MA UTOLJÁRA!
A kopenhágai Dans-kinograt ujdonsága

A Z Á T O K

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Psilanderne Edith és Zangenberg a főszerepben

1. ZENE.
2. **Amerikai harcmesék.**
Természeti felvétel.
3. **Glady babája.**
Amerikai életrajz.
4. **Az amerikai töltőtölt.**
Bohózat.
5. **Egy érdekes történet.**
Amerikai vígjáték - Costelloval.
6. **Duci bácsi gyűlöli a nőket.**
Amerikai vígjáték.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Rendes helyárak! Hétfő, igazolvány- és trafikjegyek e műsornál érvényesek.

Szombaton
Vasárnap

február hó 7-én, 8-án

A NAGYMAMA.

Társadalmi életrajz 3 felvonásban.
És a pompás kísérő műsor!

— **Megőrült a vonaton.** Tragikus sors érte utól tegnap Gondalesz Sándor, monostorpályi kovácssegédet. A fiatal ember vonaton igyekezett Nagyváradra és utközben, hirtelen megtebolyodott. Öklével verte a kocsis ajtaját, bezuport néhány ablakot és mindenáron ki akart ugrani a robogó vonatból. Az utasok valamelyike meghuzta a vészféket, a vonat megállt és így sikerült a vasutasok segítségével megfékezni a dühöngőt. A legközelebbi állomásról Nagyváradra sürgönyöztek, ahol az állomáson már a mentők várták a vonatot, s a szerencsétlen Gondalesz Sándort beszállították az elmeorvosokhoz.

— **Az átok.** Tegnap este mutatta be az Uránus-színház a kopenhágai „Dans-Kinográf” legújabb mester-filmjét, „Az átok” című 3 felvonásos társadalmi-dramát, kimondottan nagy siker mellett, melyben a főszerepet Psylanderné és Zangenberg alakították. E két kiváló film-művész a szerepekben oly csodásat produkáltak, annyira szíveshözölőan játszottak, hogy minden arcon meglátszott a meghatottág jele. A kísérő-műsor is — mely nagyjából humoros amerikai képekből van összeállítva — nagyon jól mulatott a zsufolt nézőtér, különösen a „Duci bácsi gyűlöli a nőket” című vígjátékot, és az „Egy érdekes történet” című bohózatot, melyben a főszerepet Costello játsza. E kiváló műsor ma utoljára látható, rendes helyárak mellett. A kedvezményes jegyek érvényesek.

— **Az új kerületi orvosok beosztása.** Kovács József polgármester az új kerületi orvosok beosztásáról a következő hirdetményben értesíti a város közönségét: Értesítem a kerteségek, telepek, ujosztású földek s általában a város külterületének lakosságát, hogy az eddigi külsőségi tiszti orvosi állás megszűnt s helyette négy új kerületi tiszti orvosi állás szerveztetett u. m. a IV-ik kerület a Simonyi-ut keleti oldalára és az innen keletre és délkeletre elterülő területekre terjed ki, egész a vámospércsi-ut északi oldaláig, beleértve ezt is. Orvosa: dr. Kis Gyula, lakik: Árpád-tér 44. sz. alatt.

Az V-ik kerület a vámospércsi-ut déli oldalára és az innen délre és délnyugatra elterülő területekre terjed ki, egész a mikespércsi-ut keleti oldaláig, beleértve ezt is. Orvosa: dr. Berényi István, lakik ez idő szerint a Bábaképezdében.

A VI-ik kerület a mikespércsi-ut nyugati oldalára és az innen nyugatra és északnyugatra elterülő területekre terjed ki, egész a kishegyési-ut déli oldaláig, beleértve ezt is. Orvosa: dr. Balkányi Emil, lakik ez idő szerint a gróf Degenfeld-tér 4. sz. alatt.

A VII-ik kerület a kishegyési-ut északi oldalára s az innen északra és északkeletre elterülő területekre terjed ki, egész a Simonyi-ut és ennek folytatását képező vasútvonal nyugati oldaláig, beleértve ezt is. Orvosa: dr. Széll Kálmán, lakik ez idő szerint Piac-utca 18. sz. alatt.

A város külterülete négy egészségügyi kerületre osztásának célja az volt, hogy a külterületi lakosság betegség esetén saját lakóhelyén találjon orvosi segítséget és ne legyen kénytelen betegeit a város belterületére beszállítani s ez által esetleg a ragályt terjeszteni. Felhívom önöket, hogy a város külterületének lakosságát, hogy ragályos betegeit ne szállítsa be a városba, hanem forduljon a saját lakóhelyén levő kerületi tiszti orvoshoz. Értesítem továbbá, hogy a halottakat a tiszti orvosok a halálozás színhelyén megvizsgálni kötelesek.

— **A fölrobbant szódásüveg.** Különös baleset érte tegnap este Zoller Sándor érc-koporsó-gyári kovácsot Boldogkerti lakásán. Zoller tegnap este egy üveg szódavizet hozott a kis leányával, mire a kis leány elhozta, a szénsavas víz jéggé fagyott az üvegben. Zoller, hogy fölolvassza, a kályhára tette az üveget, ez azonban a benne levő vízzel együtt úgy átmelegedett, hogy ismét ihatatlanná vált. Zoller ekkor kivitte az udvarra, hogy ott a hóba téve hűtse le. Amint azonban beakarta ásní a hóba, az üveg fölrobbant s egy üvegszilánk oly szerencsétlenül találta Zollert, hogy a balszeme azonnal kifolyt. Súlyos sérülésével a mentők beszállították a közpórházba.

— **Megőrült bíró.** Szarvasról jelentik: Tömöri Lajos, a gyulai törvényszék fiatal bírójára már hosszú idő óta súlyos idegban szenvedett. Ennek dacára mindezekig pontosan teljesítette hivatalos kötelességét, bár ítéleteim gyakran meglátszott, hogy gondolkodásmódja nem egészen normális. Tegnap kitört rajta az őrzöngés. Nagynehezen sikerült lefogni s beszállították a közpórház elmeosztályába.

— **Mérgezéssel vádolt igazgató.** Francenzbadból táviratozzák: Habel Ferenc dr. hivataligazgató ellen, aki megszökött, a kerületi törvényszék körözölevelet adott ki hűtlen kezelés, csalás, okirathamítás, hivatalos hatalommal való visszaélés és mérgezés büntetése, valamint e büntettekben való részesség miatt. Tavaly három napi betegség után elhunyt Diesel dr. francenzbadi orvos, állítólag szívizélhűdés következtében. Most kiásták a holttestet és belső részeit a páragai egyetemi klinikára küldték megvizsgálás végett, mert azt hiszik, hogy Diesel dr-t a megszökött Habel tette el láb alól mérgeggel. Habelnek ugyanis viszonya volt Diesel feleségével és arra is rájöttek, hogy Diesel végrendeletében feleségére hagyta vagyonaának haszonélvezetét özvegysege idejére. Ezt Habel úgy javította ki, hogy egész életére, Habel ugyanakkor meg akarta mérgezni feleségét is, aki ellen már folyt a válpör.

— **Pénz-, szivar- és cigarettatárcák,** fínom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

— **Rendőri hírek.** Édes Béláné Ferenc József-utca 6. szám alatti lakos ma bejelentette a rendőrségen, hogy a Piac-utcán egy száz korona értékű női aranyórát elvesztett. — A mezőrendőrkapitánysághoz ma Ujházy Károly Varga-utca 24. szám alatti lakos többféle ruhákat, ágyneműt és 2 korona készpénzt küldött be azzal, hogy a rendőrség azt Tóth Károly haláni szegény ember családjának juttassa el. Tóth munka és kereset hiánjának nélkül van feleségével és 5 gyermekével s már hetek óta — mint azt annak idején megirtuk — a haláni erdőben egy rőzsből készült sátorban él s teljesen a jótékony adományokra van utalva.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

PÉNTEK: *A két árva*, dráma. (A bérlet.)
SZOMBAT: *A valeni nász*, színmű. (B bérlet.)

* **„A két árva.”** (A színháziroda jelentése.) Holnap, pénteken este A) bérletes előadásban „A két árva” című romantikus színmű kerül színpadra, az első előadás szereposztásával: Halasi Mariska, Bánvai Irén, Károlyi Ibolya, Fehér, Rérczi, Nagy Kassai és Vándorj játszik a főszerepeket.

* **A bérlőkhöz.** A színház igazgatósága kéri azokat a bérlőket, akik nem fizették be a bérlet második részét és halad-kot nverték, sziveskedjenek ma és holnap befizetni hátralékukat, mert ez időn túl senkinek sem adhat haladékat az igazgatóságnak.

ÚJ PERRENDTARTÁSI ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOK

állandóan raktáron, készen, azonnal kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 49.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Ítélet az apagyilkos leányok ügyében.** Szabadkáról jelenti: Az apagyilkossággal vádolt Suhajda-leányok ügyében ma ítélezett az esküdtbíróóság. Az esküdtek Suhajda Hannát felmenő ágbeli rokonon elkövetett szándékos emberölés büntetében mondták ki bűnösnek, míg Suhajda Mária az azt mondták ki, hogy nem bűnös. A törvényszék erre Suhajda Ilonát 10 évi fegyházra ítélte, Suhajda Mária pedig fölmentette.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	852.50
Országos hitel	84.
Magyar államkassza	84.70
Magyar államkassza	72.50
Magyar államkassza	57.75
Magyar államkassza	861.
Magyar államkassza	746.
Magyar államkassza	681.

Irányszámok:

Magánleaszámítási kamatláb:

Bécs 4 1/2 % Berlin 3% London 1 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Strasser és Könyg. távirati jelentése	
Buda májusra	11.02
októberre	12.04
1914. apr.	9.99
Rösz októberre	9.04
áprilisra	7.87
Zab októberre	7.87
áprilisra	7.87
Tengeri 1914. év júli	9.22
mai	9.22

Készaru 5-tel magasabb.

A német bank leszállította a kamatlábat. Berlinből táviratozzák: A német birodalmi bank mai ülésén a bankkamatlábát négy és fél százalékról négyre, a lombardkamatlábát öt és fél százalékról ötre szállította le.

Debrecen állategészségügye januárban. A közigazgatási bizottság mai ülésén Reitz János kir. főállatorvos jelentése szerint január folyamán a veszettség a VIII., a ragadós száj- és körömfájás VI. állategészségügyi körzetben lépett föl. Ez utóbbi eset volt aggodalomra okot adó, de a szigorú és gyors óvintézkedések folytán a betegség gyorsan folyt le s a zárlatot már január 22-én föl lehetett oldani. A betegségek szörványos esetei folytán fertőzve maradt még január végén veszettséggel a III. és VIII., takonykórral és lórhútkórral a VIII., sertéspestissel I. és VI. állategészségügyi körzet. Az állategészségügyi viszonyok tehát kedvezőek.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyület a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Lustgarten Ábrahám, Budapest, Váci-körut 36., Heksch nővérek Ujvidék, Bucsanszky Kálmán Gyöngyös, Adler Zsigmond utóda Gyöngyös, Vincze József csemegekereskedő Gyulafehérvár, Friedmann Dávid Budapest Andrassy-ut 17., Katz Miksa Téesó.

Ingtalanok forgalma.

Debrecen város veszi a debreceni 4962. sztkvbe foglalt Homokkert-utca 73. sz. házat Kovács József és neje Szoboszlai Juliánától 20,314 koronáért.

Guttman Jakab veszi a debreceni 2349. sztkvben foglalt József-kir.-herceg-utca 70. sz. házat öz. Kandel Mártonné Kandel Lenctől az öt illető fele rész 4000 koronáért.

Tóth András és neje Szabó Erzsébet veszi a debreceni 1423. sztkvben foglalt Kut. 132. sz. házat Bartha Józsefné Halmi Róza és társaitól 5800 koronáért.

Debrecen város veszi a debreceni 4505. sztkvben foglalt Széchenyi-utca 15. sz. házat dr. Varga Emil és társaitól 160,000 koronáért.

Dr. Lengyel Károly és neje Tóth Kornélia veszik a debreceni 11337. sztkvben foglalt 300 négyszögöl tisztviselő-telepi házhelyet 3100 koronáért.

Balogh István és neje Zöld Mária veszik a debreceni 2239 sztkvben foglalt 9 hold 750. négyszögöl ondódi földet dr. Borbély Imre és társaitól 13,000 koronáért.

Osztrák-magyar bank.

Az Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1913-iki második fél-
évre (69. osztalék-szelvény) osztalék fejében

százegy korona 10 fillér

jár, mely f. é. február 4-étől kezdve az Osztrák-magyar bank bécsi és budapesti
főintézeténél, valamint minden fiókjintézeténél kifizetetik.

Bécs, 1914. évi február hó 3-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovics
ko. mányszó.
Wolfrum
főtanácsos.
Schmid
vezérigazgató.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

**A Matild-
crémnek**

nincs szüksége, hogy csodát beszéljenek róla
(ala Erényi).

A Matild-crémet ösméri minden urinő, ki a
Matild-crémet évtized óta használja itt Deb-
reczen és vidékén; mindenki tudja, hogy a
Matild-crémnincs higany, sem ólom,
semféle ártalmas anyag, attól nem hull ki
senkinek vénségére a foga, a Matild-crémtől
nem hasgatódik idővel az arccsontja. A Ma-
tild-crém olyan a nagy lármával hirdett
crémek között, mint a szerény, de illatos er-
dei ibolya a gazdagok üvegházaiban tenyész-
tett, szép külsejű, de szagtalan virágok között.
A Matild-crém bőrt finomít, azonnal fehérit,
puder alá nappali s esti használatra a legjobb
ránccfedő, szeplőt, májfoltot, mittessert, minden
bőrruhát eltávolít. Súlyosabb esetekben a
Matild-arckenőcs éjjeli használatra. A Matild-
crémet ha használja nem költ hiába, mert ha
hirdetett hatásának nem felel meg, árát min-
den kibuvó nélkül visszadom.

Matild-szappan, puder, hajrestorer.

➤ Készítők ➤

KUN ISTVÁN
gyógyszerész.

MATILD-szépitőszerek kap-
hatók minden gyógyszer-
tárban és drogueriában. ::::

Főraktár: KUBEK, előbb Tóth Béla gyógy-
szertára (Tisza-palota). JOSA és JONA drogue-
riája Debreczen.

ARANYÉREM WIEN 1912.

**Ideggyöngye férfiak
Evaton-tablettákat**

— elgyöngült erők helyreállítását előmozdíthatják, ha —

használnak. — Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét.
Próba K 4.20, fél doboz K 10.—, egész doboz K 18.—
utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Cím:

ST. MARKUS-APOTHEKE

FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE
WIEN, III., HAUPSTRASSE 130.

Kapható az összes gyógyszertárakban.

MEGNYILT : : : MEGNYILT

A svajci tejkimérés

Piac-utca 26. szám alatt.

Jó tejet, tejszint, tea-vajat és mindenféle tejtermékeket csakis OTT lehet
kapni, nemkülönben jól és olcsón reggelizni és uzsonnázni csakis a SVAJCI
TEJKIMÉRÉSBEN lehet.

Kitűnő uradalmi tej pontosan házhoz is szállítatik.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN,
Kistemplombazár
Hajdúvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászón,
Kész fehérnemű, Női divatkel-
mék, Szőnyegek

Óriási raktára !!

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknel a legkitűnőbb háziázer a

**HOLLANDI
GYOMORCSEPPEK**

Egy doboz ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
Gyógyszertárában, Debreczenben.

**HUMANIC
Tánc Cipők**

ATLAS minden színben, BROKAT, BARSONY, LAE és minden bőr-
fajtákban K 7.50-től feljebb választékos árakban.

Debreczen, Piac-utca 22—24. sz.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szög 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendőek. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén élér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Jelíges leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadóhivatalunkban a jelíges levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Levelezés
Jelíges levélnél a hirdetés száma is kéréstik.

Megértés
Kért helyen levele van, kérem átvenni. Komoly. 299

Ferjhez menne
32 éves árva, karcu, barna, 150.000 korona vagyonnal. Urak, (vagyon, vallás mellékes) akiknél gyors házasságkötés ellen akadály nincs, jelentkezzenek azonnal. „Nyman“, Elisabethstrasse 66. Berlin 18.

Püspökladányban a Royal-szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételkaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Osseog a kapunál.** A n. 6. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1901

A szerető anya aggódva órkodik a gyermekek jóléte felett és gondoskodik arról, hogy

Dr. Dralle Malattine-ja

mindig kéznél legyen. — Ezen zsírmentes bór-créme pompás balzsam, biztos fájdalomnyhító kiedvencünk részére. — Epen a gyermek gyens géd, érzékeny bőre kíván gondos ápolást, különösen a zord időszakban. — A Malattine csodás hatású nyers, kivörösödött, érdes és töredezett bőr ellen és azt simává, ellenállóvá, üdév és bársonyossá teszi.

1 tubus K — 70 és 120. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriarban, illatszert- és szappankereskedésben és jobb fodrászoknál.

Georg Dralle, Hambnrg-Bodenbaeh a. E.

Nagyságos Asszonyom!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy **Hatvan-utca 36. sz. a.** (keresztépületben) **női szabóságot** nyitottam. A legújabb divat szerint készítek angol és francia női ruhákat, ugymint: kostümöt, raglán, sportruhát, püskabátot és színházi kőpenyűt a legújanyosabb áron. A főváros, valamint a vidéki városok előkei szalonjában szerzett sok évi tapasztalataim biztosítékot nyújtanak arra, hogy Nagyságod legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem, melyre minden ügykezelettel törekedni fogok. Nagybecsű pártfogásáért kérve, vagyok teljes tisztelettel **Stauber Ferenc.**

Tisztelettel értesítem a n. 6. közönséget, hogy **férfi szabóműhelyemet Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át.** Mérték után letelecsánabb férfiruhákat a legújanyosabb árban készítek. Javításokat és vasalásokat legolcsóbb árban eszközölök. Tisztelettel **BLAU DÁVID.** Az Oszti-Magy. bank mellett

Megbízható
keresztény embereket keresek vidékről és helyből azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Különteje
Míg a készlet tart az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu seilyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműiekek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedlét, minden bőrruvságot az országhírű ártalmatlan Matild-arckenöcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriarban. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

KIADÓ bolthelyiség !!

A Kistemplombazárban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től al-bérletbe kiadó. — Ertekezhetni özv. Bodánszky Lipótnénál Széchenyi u. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Lakás

Kiadó
bolthelyiség, nagyon forgalmas mellékutcaiban, közel a főterhez, melyben 30 év óta fűszerüzlet létezik. Ertekezhetni a tulajdonossal Miklóss utca 8. 287

Butorozott
utcai szoba külön előszobával, villanyvilágítással és butorozott udvari szoba villanyvilágítással kiadó. Egmalom-utca 7.

Modern
üzlethelyiség kiadó. Bővebb felvilágosítás Komlós női feöltőáruházában. Piac-u. 52. Megye-ház mellett. 113

Keresek
február 15-re egy teljesen külön bejáratú (lehetőleg kapualj) butorozott szobát. Esetleg két egymásba nyíló szoba is lehet. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Kétszoba“ címen a kiadóhivatalba kérek.

Bolt,
raktár, műhely, pince olcsón kiadó. Csapó-u. 11, ahol minden bérlo vagyont gyűjt.

Gyönyöü
4 szobás lakás fürdőszobával, légszuszvillagítással — egész modern — május elsejére kiadó. Ertekezhetni Miklós-utca 22, a fűszerüzletben.

Négy szoba
elő- és fürdőszoba, felső főző- és alsó külön mosókonyha, villany és vízvezetékekkel május 1-re kiadó. Bethlen-utca 17.

Kiadó
a Piac-utcán egy csinos butorozott utcai szoba 30 koronáért. Cim a kiadóhivatalban.

Részletre aranylánc

uraknak és hölgyeknek 60 gramm nehéz 140- korona, havonkint 6 korona. Eisöröndü ezüstóra 3 ezüst fedellel 14 korona. Szállít mindenhova. Aki órát és láncot olcsón akar venni, írjon azonnal: **R. LECHNER, LUNDBURG 683.** Aranyáruház

Üzlet

SIMON GYÓGYKÉNYÉR
és v. ödi karlsbadi kétszeresült mird nap friss kapható a Deutsch-üzletekben.

Órák
mindennemű javítása, ugyszintén zsebórák, éb-resztó órák, éjjel világító számlapok, fali, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst fűgők. Női és férfi eredeti amerikai dublé láncok, jutányos árban beszerezhetőek Belényesy Sándor órák és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. — Töredék arany és ezüst beváltás. 99

1 mássa
hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz készíen, tűzfai legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Fajusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készítek mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi, női és gyermekcipőket.

Adás-vétel

Eladó
karikahajós Singer-varrógép. Mester-u. 45. szám. 294

HÜVELY!

100 darab nicouinmentes csak 20 fill. Parafás 24 f. Arany 40 f. A Kip Kop, Tiszt, Délibáb, Kolibri hüvelyek lerakata, a HARMATHY különleges-ségi hüvelyüzletében van Fűvészkert-u. 14. A Kolibri hüvelyt feltétlenül izlelje meg mindenki!

Egy
női Singer varrógép olcsón eladó, Csonka-u. 9.

Állás

Lapkihordók
és laparusítók jelentkezzenek deli és déluáni lapokhoz. Bethlen-u. 12.

Franc a
kisasszony tanitana uri családnál, ellátás ellenében. Szives megkeresések Simonyi-ut 18 a. sz. alá kéretnek „Francia kisasszony“ címre.

Bej ro
takarítónó azonnal felvétetik. Csapó-utca 4., emeleten balra.

Mérlegképes
perfekt könyvelő ajánlanok állandó vagy órák könyvelésre. Cim a kiadóban.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK
városi újbérház 26. A nagyérdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Alapítva 1782

BACZEWSKI J. A. - LEMBERG
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

Baczewski
féle likörök
Kétféle minőségek

mindenütt kapható

Legjobb oseh bevásárlási forrás

Olcsó ágytoll!

1 kiló szürke, jó, fosztott 2- K, jobb 2-40 K, prima feltéher 2-80 K, fehér 4- K, fehér pelyhes 5-10 K, 1 kg. Igen finom, hófehér, fosztott 6-40, 8- K, 1 kg. pelyhes, szürke 6-7- K, fehér finom 10- K, legolcsóbban mellpelyh 12 K. 5 kg. vételénél bérmentve.

Kész, töltött ágyak

sűrűfonalú piros, kék, fehér vagy sárga párnákból, 1 dunyha 180 cm. hosszú, kib. 120 cm. széles, 2 párnával, 80 cm. hosszú, 60 cm. széles, új szürkés, igen tartós, pelyhes tollal töltve 16- K, 20- K, tépelyh 20- K, pelyh 24- K, egyes dunyha 10-, 12- K, 14- K, 16- K, fejpárna 3- K, 350 K, 4- K, dunyha 200 cm. hosszú, 140 cm. széles, 13-, 14-70, 17-80, 21- K, fejpárna 90 cm. hosszú, 70 cm. széles, 4-50, 5-20, 5-70 K, alsóháztat erős csikós gradálból 180 cm. hosszú, 116 cm. széles, 12-80, 14-80 K. — Szétküldés utánvétel, 12 koronától kezdve bérmentve. Csere megengedve, nemteliszóért pénz vissza.

S. Benisch Deschenitz

Nr. 1148. Csehország.
Dusan illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbérzabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtágyvecske	40
Házirend	40
Kapaczedula (minden helyiség részére)	10
Óras lakás bejelentési lap	10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10
Építés engedély iránti kérvény	10
Lakhatási	10 fillér

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTOZA 49.